

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
«Ақпараттық-талдау орталығы» АҚ

TALIS-2018:

Қазақстан мұғалімдерінің дауысы

Мағжан Аманғазы

НЗМ конференциясы,
24-25 қазан, 2019 жыл

Нұр-Сұлтан

TALIS ЗЕРТТЕУІНІҢ ҚАТЫСУШЫЛАРЫ

6 566

**қазақстандық 5-9
сынып мұғалімдері**

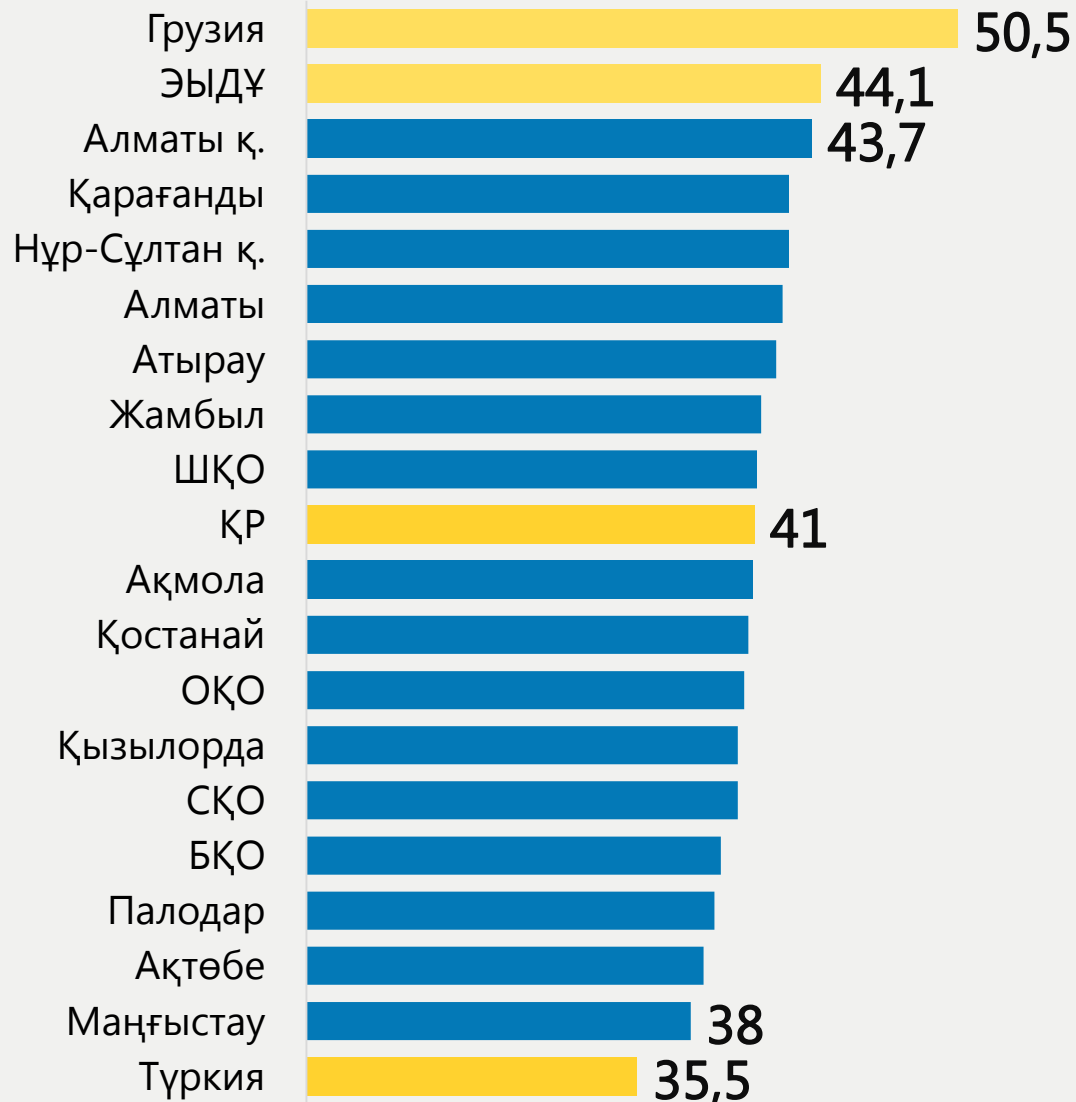
48 елдің 15 мыңнан
астам мектебінде жұмыс
істейтін 260 мыңнан
астам мұғалім мен
директор 8 миллионға
жуық мұғалімнің
дауысын білдірді

331

**қазақстандық
директор**

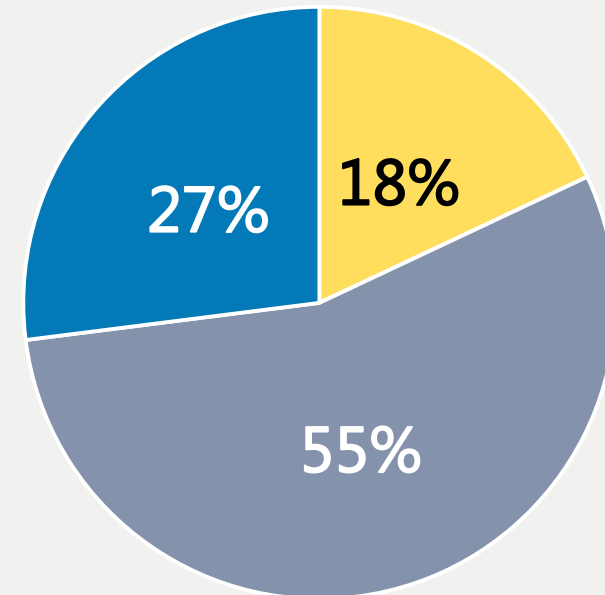

Қазақстандық мұғалімнің орташа жасы ЭЫДҰ елдерінен төмен

Алдағы 10-15 жылда мұғалім құрамының кемінде үштен бір бөлігі жаңарады

- 30 жасқа дейін
- 30 - 49 жас
- 50 және одан жоғары

75%

Қазақстан
мұғалімдері

67%

ЭЫДҰ
мұғалімдері

Мұғалімдердің көпшілігі үшін
мұғалім мамандығы оқуға
түсерде **басым шешім** болды

Алайда жас мұғалімдер
арасында мұндай мұғалімдер
саны **азайып келеді**

78,3%

50 жастан
жоғары

74,5%

31-49 жас

71,9%

30 жасқа
дейін

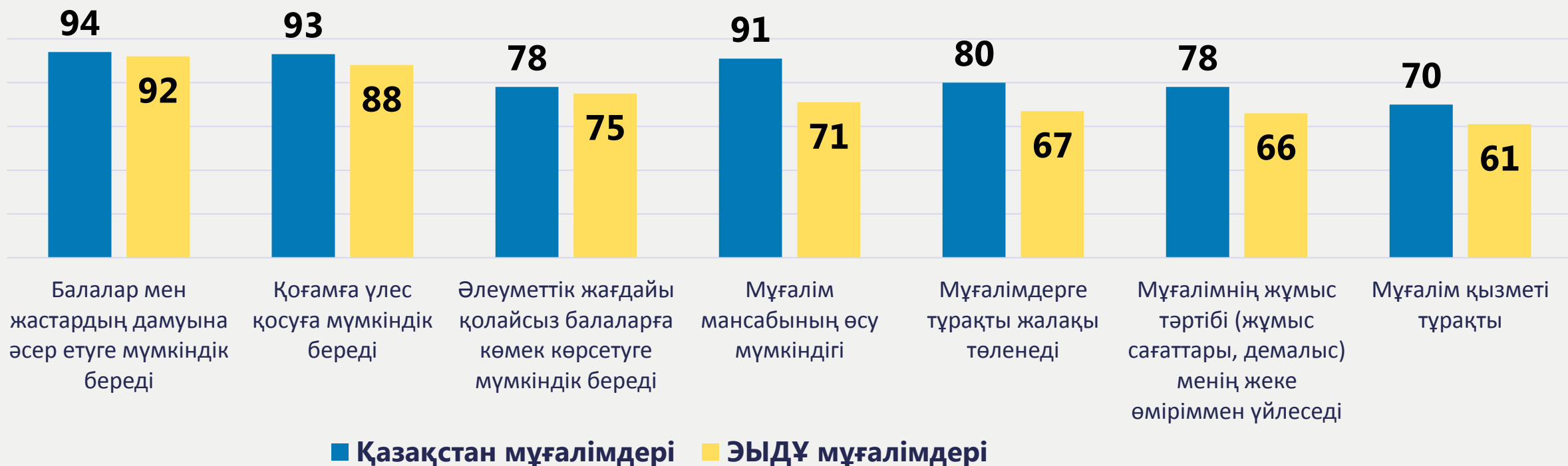
Қазақстан мұғалімдерінің 58%-ы зейнетке шыққанға дейін жұмыс істеуді жоспарлайды. Алайда олардың үлесі жас мұғалімдердің арасында тек 34%-ы құрады

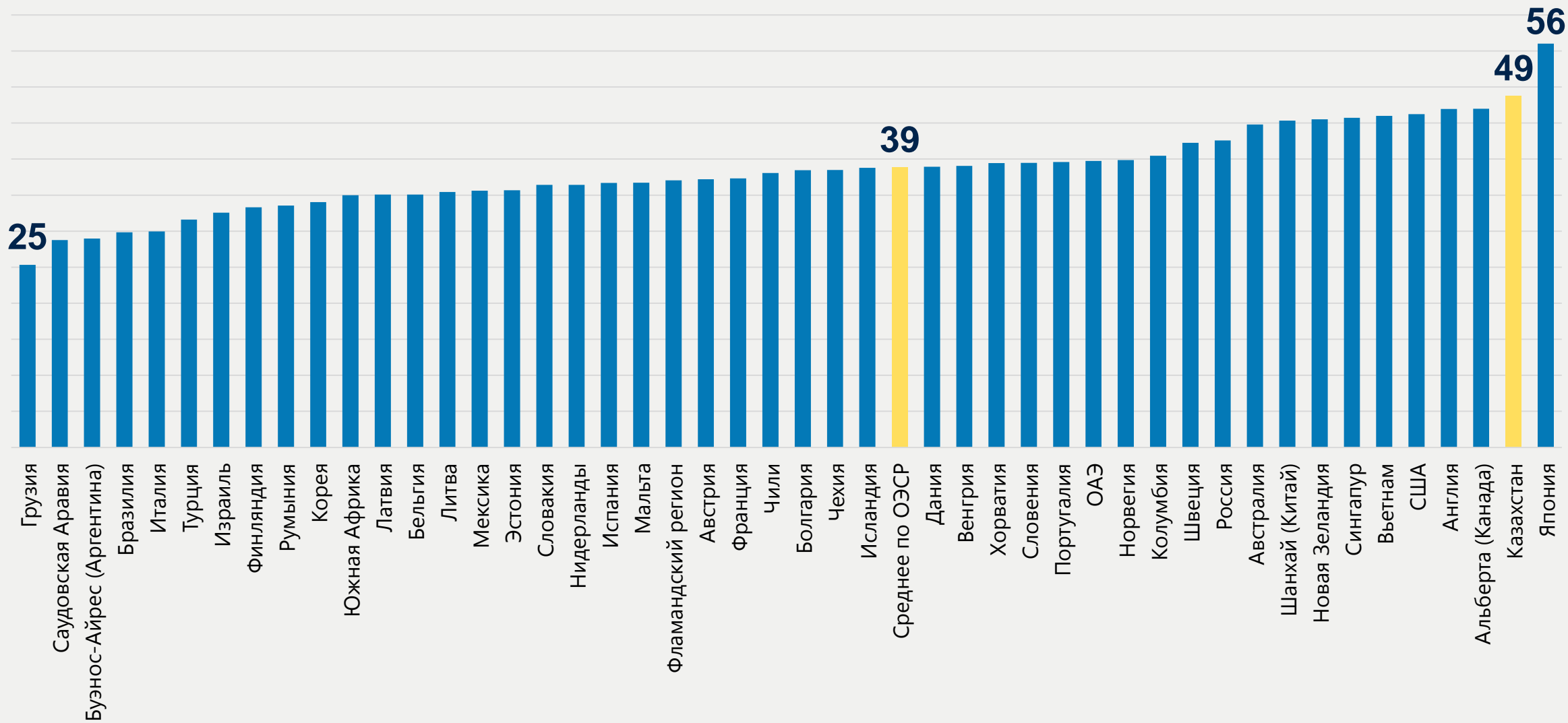
Мұғалім мамандығын таңдауға елеулі әсер еткен олардың мектептегі мұғалімдері

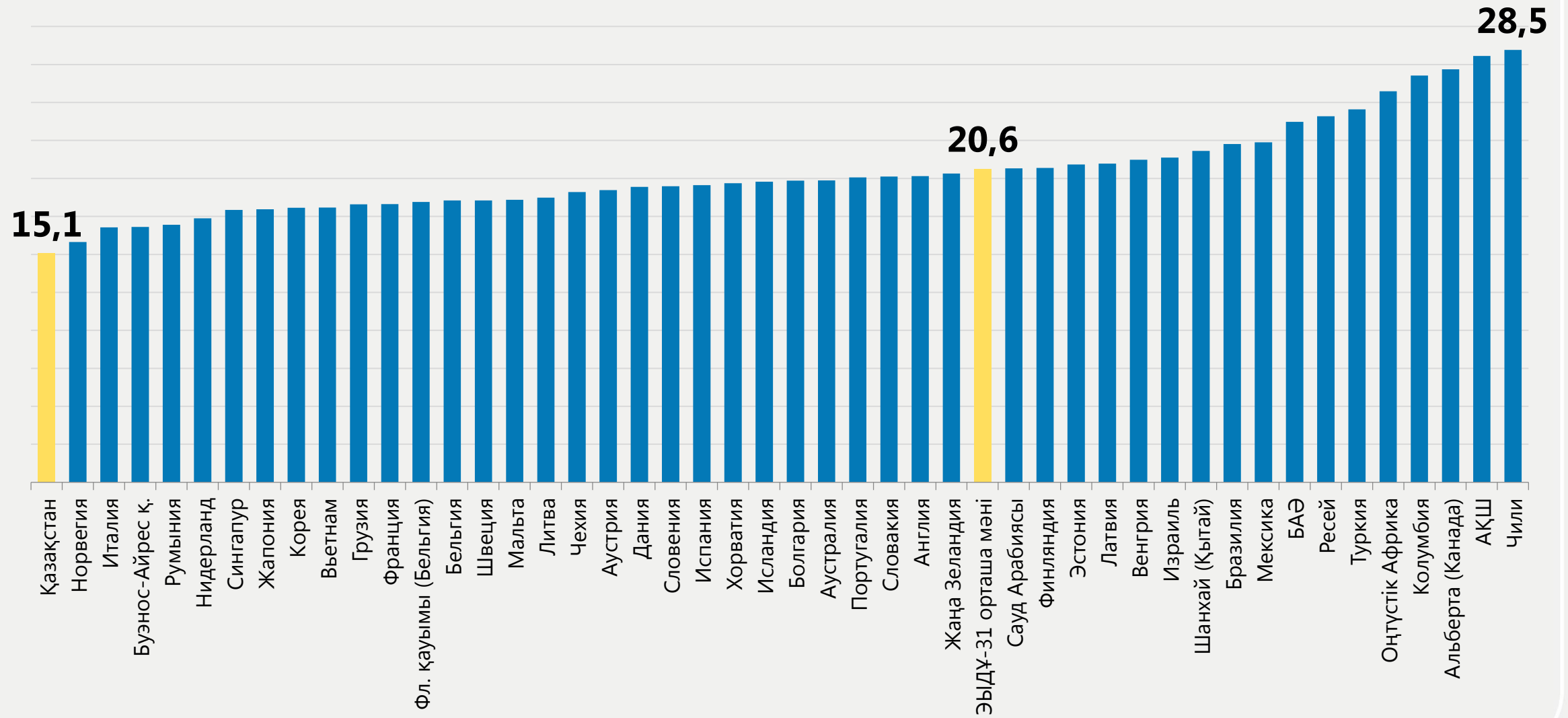
Мұғалімдердің көпшілігі мамандықты **альтруистік уәждемеге** негізделіп таңдады

Қазақстандық мұғалімдердің апталық жүктемесі әлемдегі ең ұзақ жұмыс апталарының бірі болып табылады

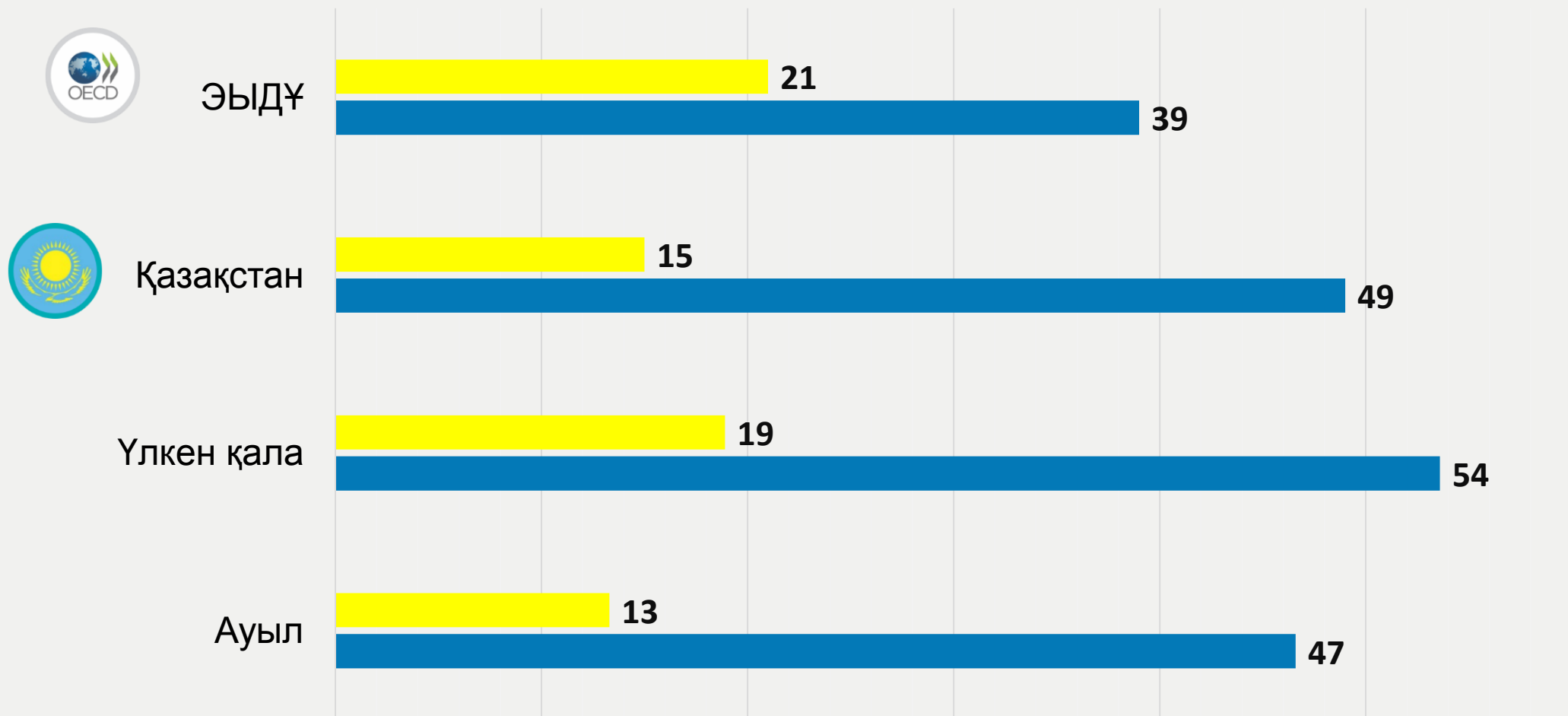

Апталық жүктеменің жоғары болуына қарамастан, ҚР мұғалімдері сабақ беруге ең өте уақыт жұмсайды

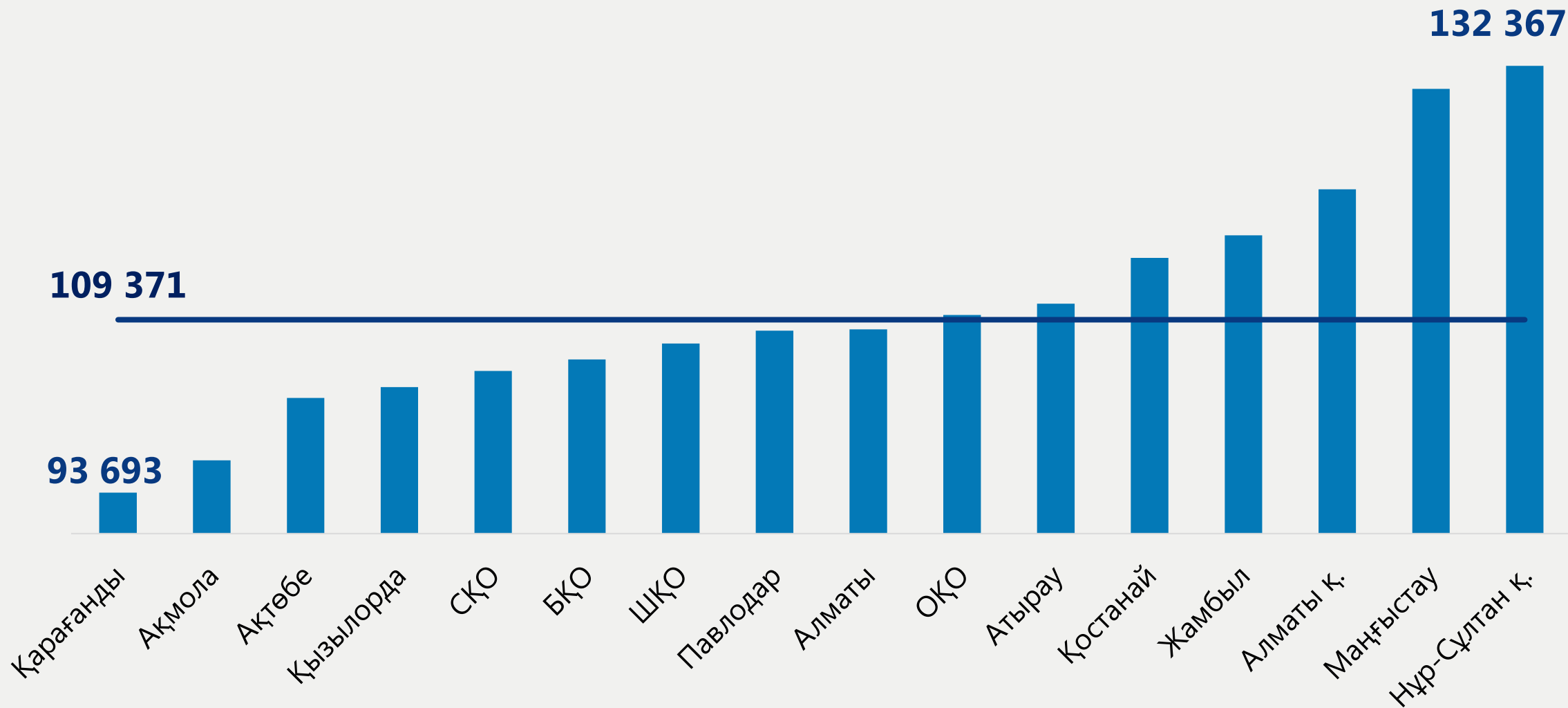

Қазақстан бойынша мұғалімдер шамадан тыс жүктелген, ал үлкен қалаларда оданда көп жұмысбастылыққа ие

■ Сабақ беру ■ Жұмыс аптасының ұзақтығы

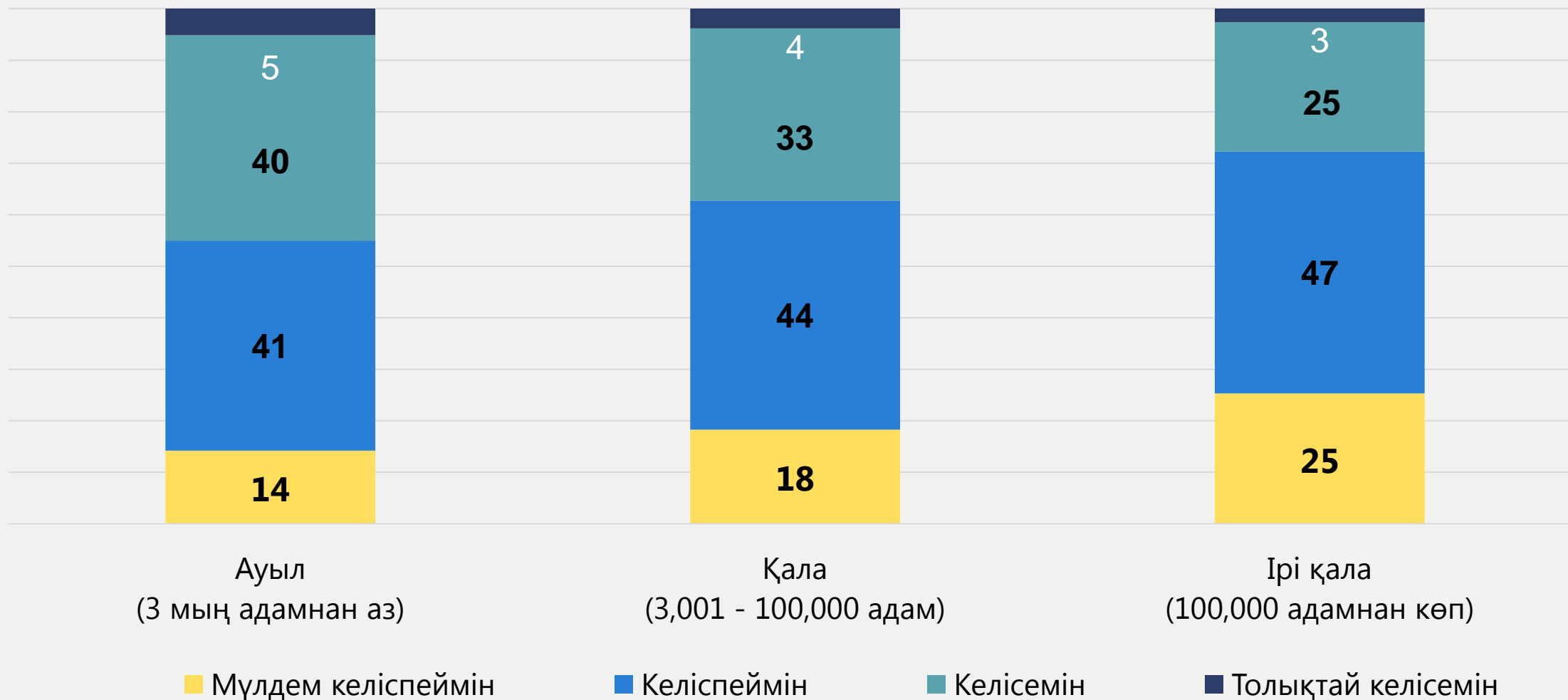

Өңір тұрғысынан мұғалімдердің еңбекақы мөлшері

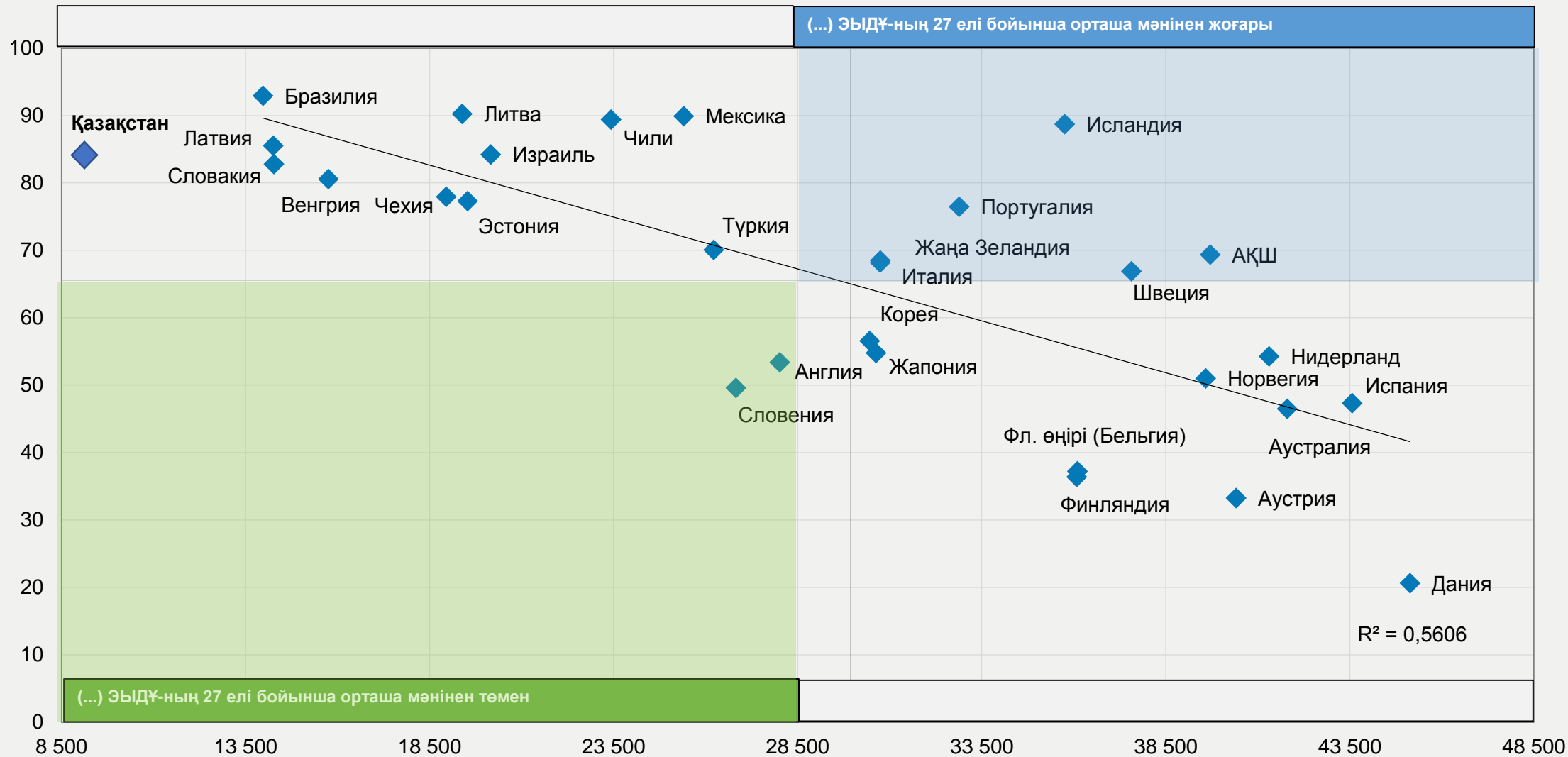

Ірі қала мұғалімдерінің еңбекақы мөлшерімен қанағаттану деңгейі төменірек

Менің жалақыма көңілім толады

Жалақыны көтеру қаржыландыру мәселесінде басым
Шара деп тандаған мұғалімдердің үлесі

АҚШ долларына баламалы, АҚТ арқылы конверттелген заң бойынша бекітілген мемлекеттік ұйымдардағы мұғалімдердің бастапқы жалақысы

ҚР мұғалімдерінің пікірі бойынша қаржыны бөлуде аса жоғары маңыздылыққа ие болуы тиіс білім мәселелері

ЭЫДҰ мұғалімдерінің пікірі бойынша қаржыны бөлуде аса жоғары маңыздылыққа ие болуы тиіс білім мәселелері

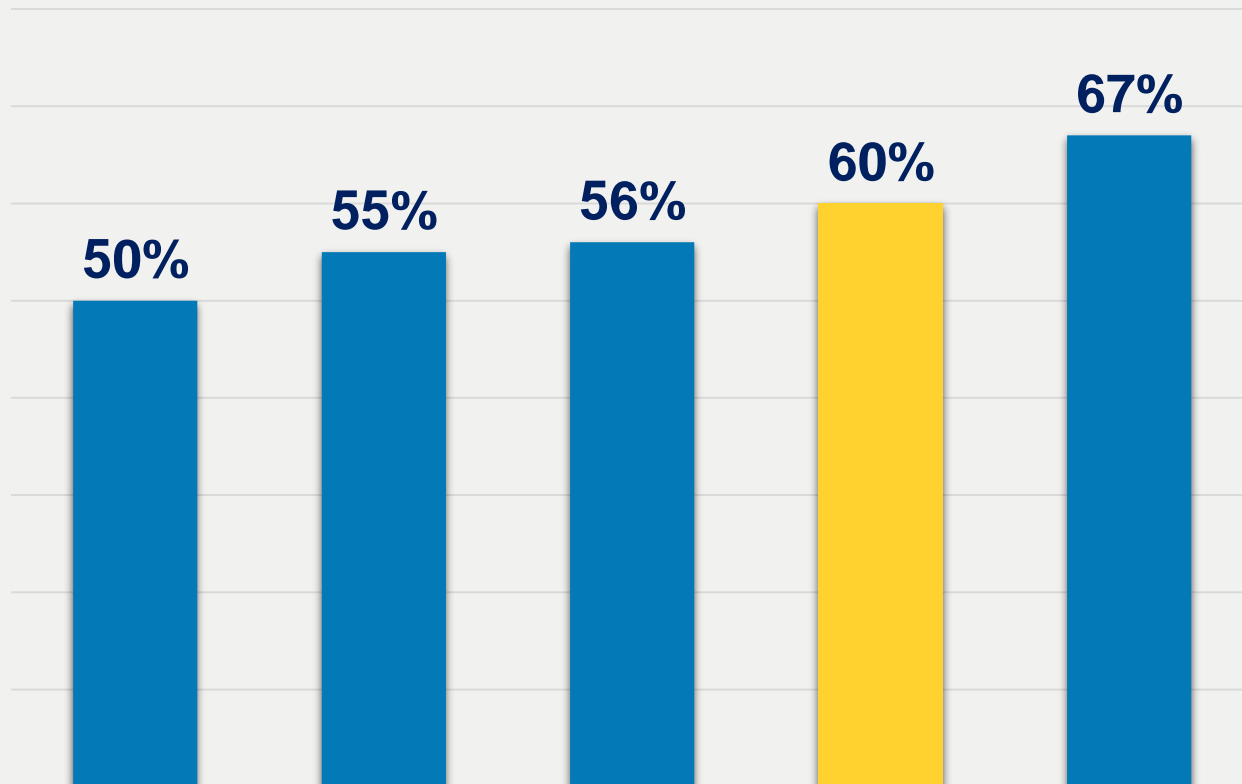
Педагогикалық білім алғандарына қарамастан мұғалімнің барлығы өздерін жақсы деңгейде дайынмын деп ойламайды

- Өздерінің дайындығын "жақсы" және "өте жақсы" бағалаған мұғалімдердің үлесі
- Келесі компоненттер педагогикалық білім алу мазмұнына қосылды

Жас мұғалімдердің жартысынан астамында тәлімгері бар ең алғашқы 5 елдің қатарына Қазақстан да кіреді

Оңтүстік Африка Жаңа Зеландия Шанхай (Қытай)

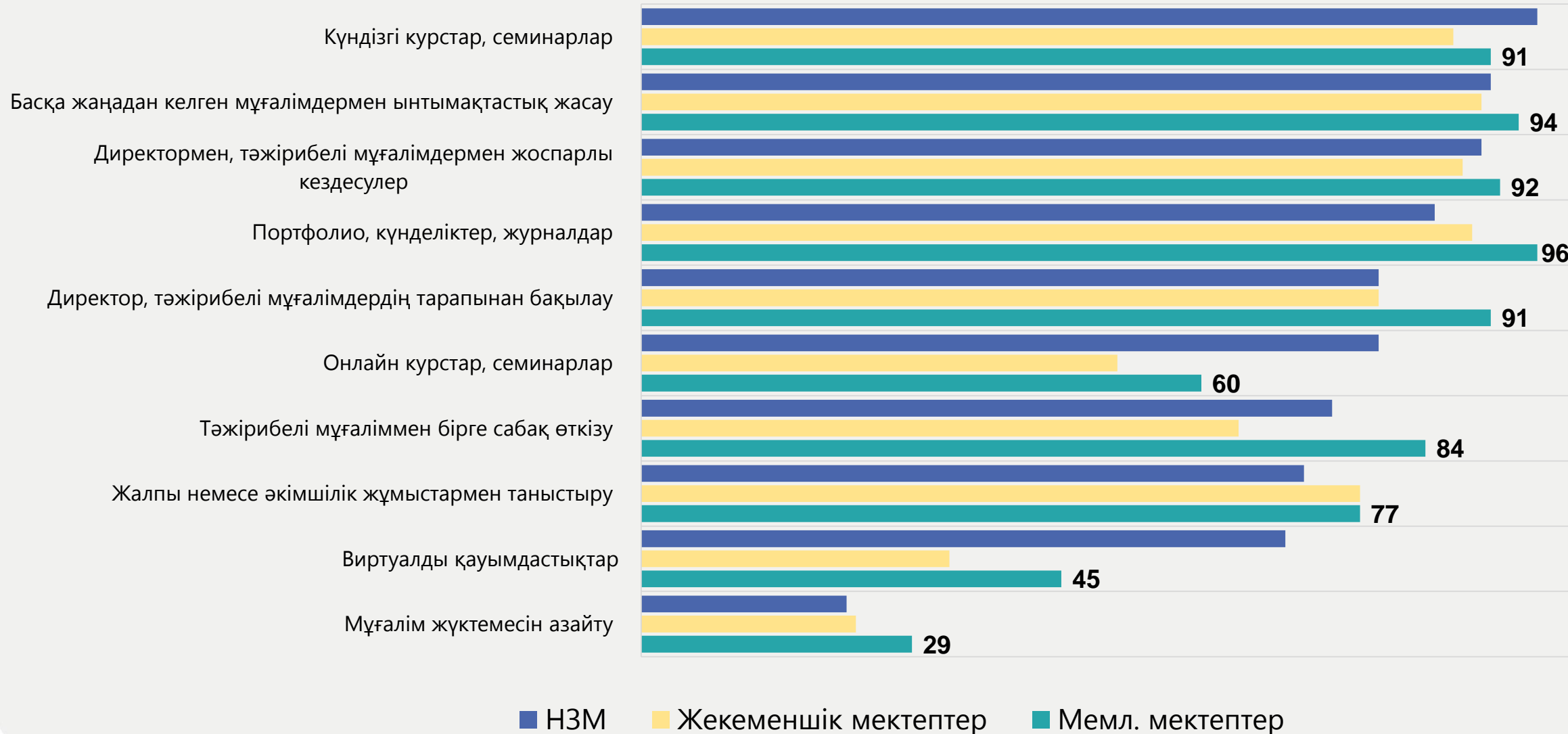
Қазақстанда тәлімгердің қазіргі жұмыс орнындағы еңбек өтілі **16 жылды** құрады, ҚР бойынша орташа **12 жыл**.

Тәлімгерлердің шамамен барлығы **(96%)** біліктілік санатына ие. Олардың **40%-ы** жоғары санатты, **38%-ы** бірінші санатты, қалғандары екінші санатты.

ҚР мен ЭЫДҰ мұғалімдерінің мамандыққа кірісу бағдарламаларына қатысуы

НЗМ және мемлекеттік мектепте жұмыс істейтін мұғалімдер мамандыққа кіріспе шараларына көбірек қатысады

Тиімді тәлімгерлікті қалай қамтамасыз етуге болады?

Тәлімгерліктің тиімділігін қамтамасыз ететін шарт **5** негізгі шарт (Zuljan & Požarnik, 2014):

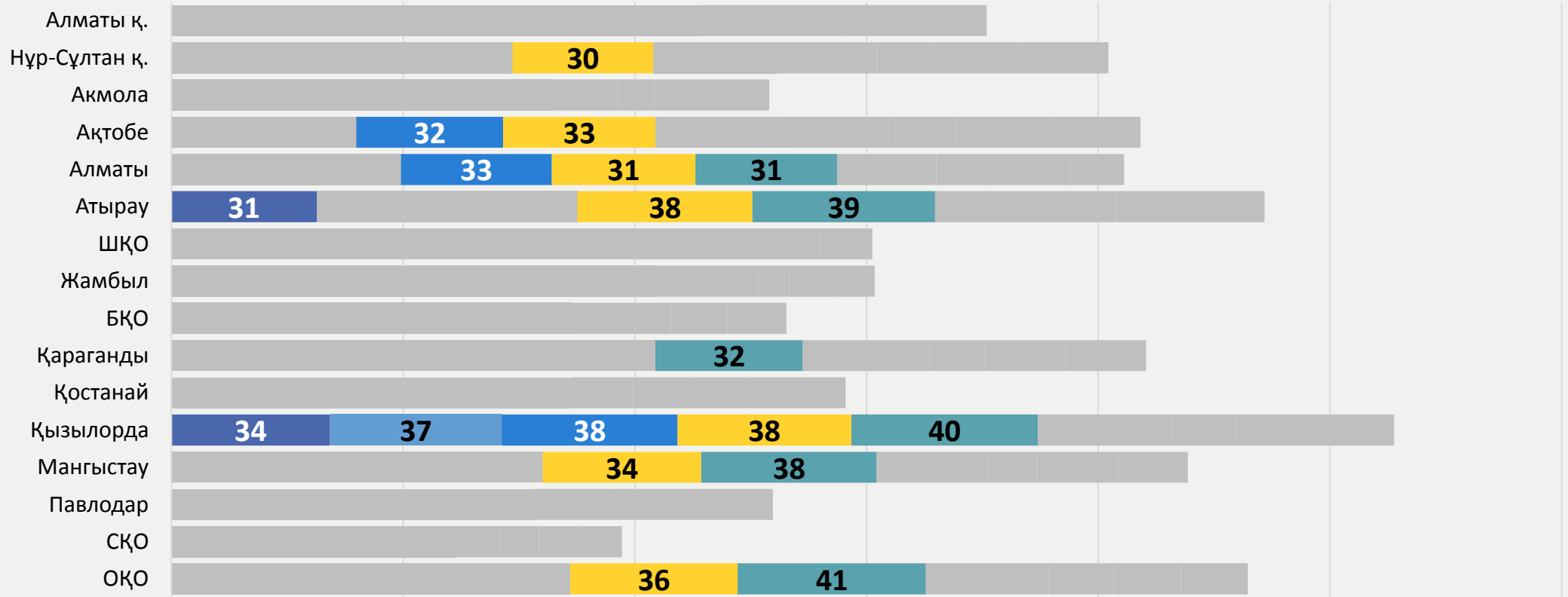
- 1. қаржылық қамтамасыз ету** (жаңадан келген мұғалімдер мен тәлімгерлердің жалақысын сақтай отырып оқу жүктемесін азайту);
- 2. барлық қатысушы тұлғалар міндеттерінің нақтылығын қамтамасыз ету** (жаңадан келген мұғалімдер, тәлімгерлер, мектеп директорлары, педагогикалық оқу орындарының оқытушылары, министрлік және/немесе жергілікті атқарушы органдар, кәсіподақтар, кәсіби ұйымдар және басқалары);
- 3. сабақтастық** (мамандыққа кірісу бағдарламасы жүйенің бір бөлігі ретінде: бағдарламалар педагогикалық білімді күшейтіп, мұғалімнің өмір бойын дамуына септігін тигізеді);
- 4. сапаны қамтамасыз ету** (тәлімгерлер мен директорлардың компетенциялары, тәлімгерлікті бағалау және мониторингтеу);
- 5. мәдениетті дамыту** (мектеп әр адам үшін өзіне қажет пайдаға жеткізе алатын білім ортасы болуы тиіс).

■ Аталмыш тақырыптар бойынша кәсіби тұрғыдан даму "аса қажет" деп белгілеген мұғалімдер үлесі

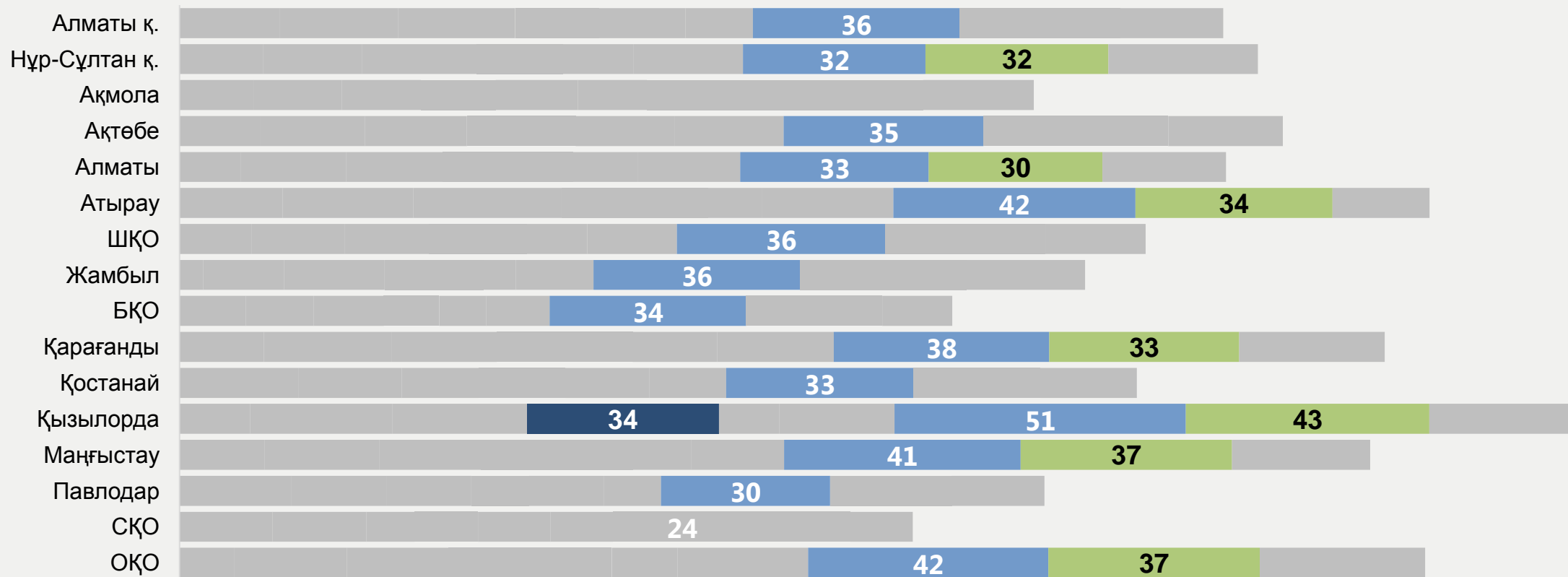
■ Аталмыш тақырыптар бойынша білім алған мұғалімдер үлесі

Өңір тұрғысынан кәсіби дамуды қажет ететін мұғалімдер үлесі

- Мен сабақ беретін пәндердің мазмұны
- Мен сабақ беретін пәндер бойынша педагогикалық әдіс-тәсілдер
- Оқу бағдарламасын меңгеру
- Оқушыларды бағалау әдістері
- АКТ-ны сабақ беруде қолдану
- Оқушылардың тәртібін қадағалау және сыныпты басқару
- Мектептегі басқару және әкімшілік қызметтері
- Жекеленген оқыту әдістері
- Ерекше қажеттіліктері бар оқушыларға сабақ беру

Өңір тұрғысынан кәсіби дамуды қажет ететін мұғалімдер үлесі

- Мәдени әр алуан немесе көптілді ортада сабақ беру
- Пәнаралық дағдыларды оқыту
- Оқушылардың тапсырмаларын талдау және қолдану
- Мұғалім мен ата-ананың, қамқоршылардың бірлесіп жұмыс жасауы
- Өзге мәдениет немесе елдің өкілдерімен қарым-қатынас жасау
- Оқушыларға кәсіптік бағыттарын анықтау үшін кеңес беру
- Жаңартылған білім бағдарламасы/оқулықтар туралы білім мен түсінік
- Оқушыларды критериалды бағалау
- Үлгерімі төмен оқушыларға сабақ беру

Тиімді оқыту әдістерін қолдану

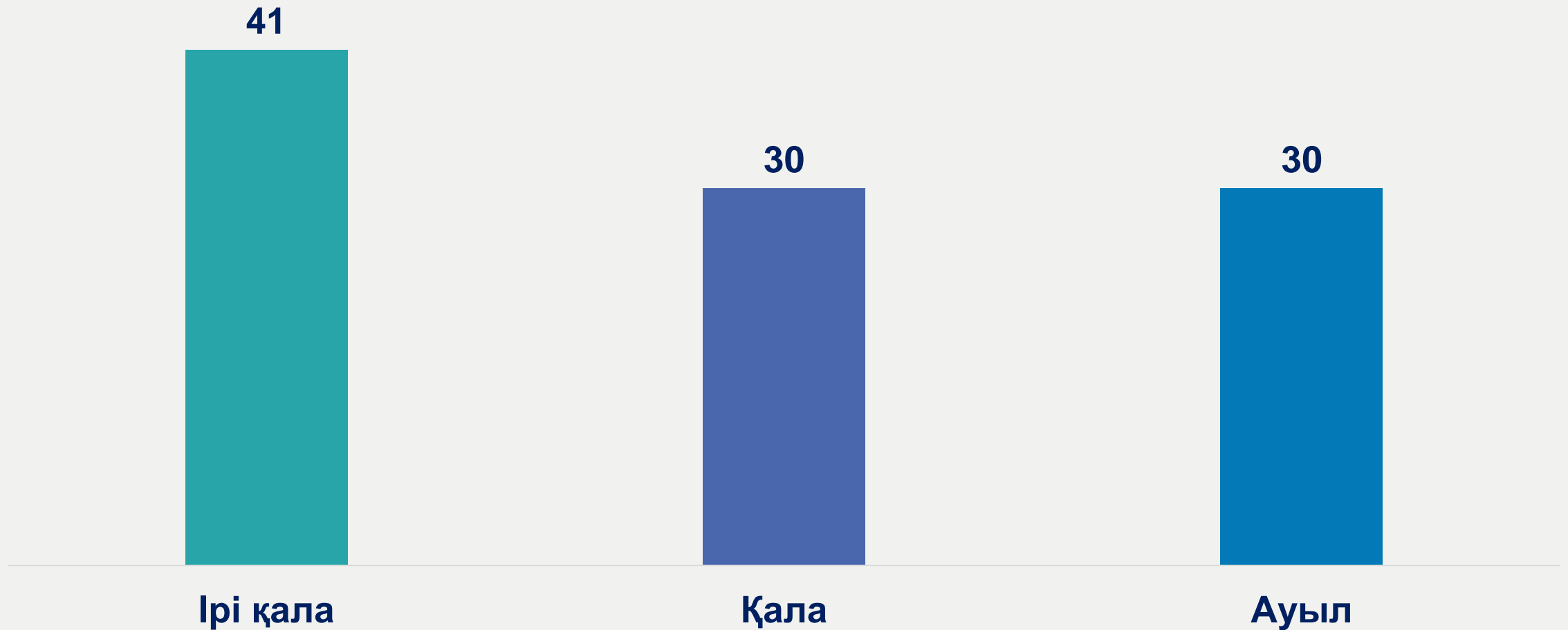

- Оқушылардың пәнаралық дағдыларын дамыту бойынша арнайы оқудан өтті
- Оқушылардың пәнаралық дағдыларын дамыту бойынша арнайы оқудан өтті2

Кәсіби дамуға кедергі келтіретін себептер

Ірі қалалардағы мұғалімдерге курстарға қатысуға жұмыс кестесі кедергі келтіреді

Назарларыңызға рақмет!

Барлық сұрақтар бойынша

БҒМ «Ақпараттық-талдау орталығы» АҚ

Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қ., Достық к-сі, 18-үй,
«Moskva» бизнес орталығы, 10-қабат

Тел.: +7 7172 72 88 10

Email: talis2018.kz@gmail.com